

KOHTUOTSUS

EESTI VABARIIGI NIMEL

Kohus	Tartu Maakohus
Kohtunik	Heiki Kolk
Otsuse avalikult teatavakstegemise aeg ja koht	10. juuli 2015, Võru kohtumaja kantselei kaudu
Tsiviilasja number	2-11-25888
Tsiviilasi	OÜ Selista Ehitus hagi AS Võru Teataja vastu tegelikkusele mittevastavate andmete ümberlükkamise nõudes
Tsiviilasja hind	1595 eurot
Menetlusosalised ja nende esindajad	Hageja: OÜ Selista Ehitus (registrikood: 10437436, asukoht Vilja 14B, Võru) Hageja esindaja: advokaat Kalju Kutsar; Advokaadibüroo Valge&Uiga Valga osakond, e-post: kalju@valgejauiga. Kostja: AS Võru Teataja (registrikood: 10298868, asukoht Oja tn 1, PK 1, 65609 Võru, e-post: info@vorumaateataja.ee); Kostja esindaja vandeadvokaat Marko Kairjak; adv. Mere Punab, Advokaadibüroo VARUL, e-post: menetlus@varul.ee
Kohtuistungi toimumise aeg ja osalejad	09.august 2012, 03.veebruar 2014, OÜ Selista Ehitus seaduslik esindaja I. K. (osales 09.august 2015 eelistungil), lepinguline esindaja adv Kalju Kutsar; kostja lepinguline esindaja v.adv. Marko Kairjak; adv. Mere Punab

RESOLUTSIOON

1.Jätta OÜ Selista Ehitus hagi AS Võru Teataja vastu tegelikkusele mittevastavate andmete ümberlükkamise nõudes täielikult rahuldamata.

MENETLUSKULUDE JAOTUS

2. Hageja menetluskulud jätta tema enda kanda, kostja menetluskulud täies ulatuses hageja kanda.

3. TsMS § 174 lg 1 kohaselt võib menetlusosaline nõuda asja lahendanud esimese astme kohtult menetluskulude kindlaksmääramist lahendis sisalduva kulude jaotuse alusel 30 päeva jooksul alates kulude jaotuse kohta tehtud lahendi jõustumisest.

Edasikaebamise kord

Kohtuotsuse peale võib esitada Tartu Ringkonnakohtule apellatsioonkaebuse 30 päeva jooksul, alates otsuse kättoimetamisest, kuid mitte hiljem kui viie kuu möödumisel esimese astme kohtu otsuse avalikult teatavakstegemisest. Kaebus võidakse lahendada kirjalikus menetluses, kui kaebuses ei taotleta selle lahendamist istungil.

Kohus selgitab, et kui menetlusosaline taotleb apellatsioonkaebuse esitamisel menetlusabi, peab ta seaduses sätestatud tähtaja järgmiseks tegema tähtaja kestel ka menetlustoimingu, mille tegemiseks ta menetlusabi taotleb, eelkõige esitama kaebuse.

Hageja nõue ja põhjendused

1. OÜ Selista Ehitus (hageja) esitas hagi AS Võru Teataja (kostja) vastu tegelikkusele mittevastavate andmete ümberlükkamise ning mittevaralise kahju hüvitamise nõudes.

2. Kostja on avaldanud erinevates artiklites OÜ Selista Ehitus ja selle juhatuse liikmete suhtes väiteid, andnud hinnanguid ning tõstatanud süüdistusi, mis ei vasta tegelikkusele. Artiklid on OÜ Selista Ehitus suhtes äärmiselt negatiivse ja halvustava tooniga, loodud on mulje, et tegutsetakse seadusi rikkudes ja korduvalt on toime pandud kuritegusid, ettevõtte suudab tegutseda vaid tänu korruptiivsetele sidemetele, ettevõtte olevat maksuvõlglane. Kostja on tekitanud olukorra, kus oma paljasõnalisi ja pahatahtlikke väiteid käsitletakse vaidlustamisele mittekuuluva tõena. Ajaleht ei ole andnud hagejale võimalust asjaolusid selgitada, esitada omapoolsed seisukohti. Kostja on väitnud, et I. K.1 ei ole olnud telefoni teel kättesaadav, kuid arvestada tuleb seda, et I. K. ettevõtte juhina ei saagi olla kogu aeg kättesaadav. Kostja poolt on avaldatud tõsised süüdistused ja kostja oleks pidanud kasutama enne artiklite avaldamist kõiki võimalusi objektiivse tõe väljaselgitamiseks.

3. Hageja leiab, et kostja poolt on avaldatud teadvalt halvustavaid valeväiteid, seostatud alusetult korruptsiooniga ning kahjustatud äriühingu mainet. Hageja soovib, et kostja lükkaks ümber järgmised esitatud ebaõiged ja halvustavad andmed OÜ Selista Ehitus kohta:

3.1 24.märtsil 2011.a avaldas kostja poolt välja antav ajaleht Võrumaa Teataja artiklis „Mõniste vallavanem tegi vallale poole miljoniga külma“ järgmise lõigu: Mõniste vallavanem M. N. sokutas sotsiaal- ja tervishoiukeskuse ehitushanke lepingu seadusevastaselt oma lähedase sõbra Ü. T. väimehe maksuvõlgades firmale, millega tõi vallale ligi pool miljonit krooni kahju. Hageja peab ebaõigeks ja halvustavaks eeltoodud lõigus avaldatud väidet nagu oleks Mõniste valla sotsiaal- ja tervishoiukeskuse ehitusleping ebaseaduslikult “sokutatud” OÜ-le Selista Ehitus ja sellega tekitatud vallale peaaegu 500 000 krooni kahju.

3.2. Samal päeval (24.märtsil 2011.a.) avaldatud juhtkirjas “Korruptsioon Mõniste vallavalitsuses“ väidab kostja sama ehituslepinguga seonduvalt muu hulgas järgmist: K. N. soovis, et infot tema tegevuse kohta ei avaldataks, on tegemist sulaselge korruptsiooniga, mida ajakirjandusel pole võimalik maha salata.“ Eeltoodus sisaldub ebaõige ning halvustav väide nagu oleks leping Mõniste Vallavalitsuse ja OÜ Selista Ehitus vahel sõlmitud korruptiivse tegevuse tulemusena.

3.3. 29.märtsil 2011.a avaldatud artiklis „Mõniste korruptsioonile aitas kaasa maksuamet“ väidab ajakirjanik, et maksuamet väljastas OÜ Selista maksuvõla kohta ebaõigeid andmeid korduvalt. Tegelikuses oli ebaõige vaid üks esitatud dokument. Artikli peakirjaga loob kostja lugejale mulje, et hankega seotud korruptsioon on tõendatud ning kõik asjaosalised selles süüdi.

3.4. 5.aprillil 2011.a avaldatud artiklis „Maksuamet: väljastasime tõendi Selista maksuvõla kohta“ väidab kostja järgmist: Võru linnapea Ü. T. väimehel I. K. I oli niisiis, tänu Mõniste vallavanema soovile tema maksuvõlgade koha pealt silm kinni pigistada, võimalus maksuametis oma võlad ära ajatada ning seejärel juba justkui õige mehena hankekonkurss ära võita. Hageja hinnangul on tegemist ebaõige ning halvustava väitega, et OÜ Selista Ehitus maksuvõla ajatamine oli võimalik vaid tänu Mõniste vallavanema tegevusele.

3.5. 05.aprilli 2011.a. juhtkirjas „Kes nüüd valetab?“ esitatakse väide: Kui veel 1.veebruari näitas Krediidiinfo Selistal ajatamata maksuvõlga 45928 eurot, siis 1.märtsiks oli Selistal maksuvõlg ilusti ajatatud ja Võru linnapea Ü. T. väimees võis justkui õige mees hankekonkursi ära võita. Kõik tänu M. N. le, kes talle ebaseaduslikult aega andes „kingituse“ tegi. Sarnaselt eeltooduga peab hageja halvustavaks ning ebaõigeks väidet, et maksuvõlga seonduvad probleemid lahendati Mõniste vallavanema ebaseadusliku tegevuse tulemusena.

3.6. 09.aprillil 2011.a. avaldas “Võrumaa Teataja” artiklid „Tulik- linnapea või Selista müügimees?“ ja „K. T. väimehele“. Nimetatud artiklites esitab kostja järgmised ebaõiged väited:

3.6.1. Praegu EASi ja linnavolikogu heakskiitu ootav Võrukivi projekt on vaid üks näide sellest, kuidas Tulik on püüdnud oma väimehele kuuluvale firmale linna ja riigi raha välja kaubelda;

3.6.2. Tulik pigistas maavanemana silma kinni, kui M. N. tema väimehe riigihanke seadust eirates hankekonkursi võitjaks kroonis;

3.6.3. Tulik tegutses oma väimehe huvides ka Obinitsa koolimaja ümberehitustöödeks välja kuulutatud riigihanke tulemuste välja kuulutamisel, kui selgus, et Selistale eelistati hoopis AS-i Tartu Ehitus.

3.6.4. Mida rohkem ametist lahkuva Võru linnapea Ü. T. avalikkusele seniteadmata tehinguid päevavalgele tuleb, seda enam tundub, et tegemist polnud maavanema ja linnapea, vaid Selista Ehituse OÜ müügimehega

3.6.5. Võru Linnavalitsuse planeeritav Kivi tänava arendusprojekt ette võetud selleks, et Võru linnapea Ü. T. väimehe I. K. firmale Selista Ehitus OÜ soodsat kinnisvaraarenduse võimalust pakkuda. Ameerikast otse Riigikokku suundunud linnapea kavatsesvat projekti, maksu mis maksab, veel enne ametiaja mahapanemist läbi suruda.

3.6.6. Võrukivi on Tuliku kingitus oma väimehele, mida on püütud serveerida kui linnarahvale kasulikku projekti. Tegelikult on Võrukivi linnapea isiklik projekt, millega ta asus tegelema juba Võru vallavanemana, kui võttis R. K. talle kuuluva õigusjärgse maa Kivi tänaval ja jagas selle kahe naabri vahel.

3.6.7. Seejärel lasi vahepeal maavanemaks saanud Tulik oma erakonna kaaslane, Antsla volikogu esimehe K. M. firmal koostada projekti, et Võrukivi arendusele EAS-ist rahad välja kaubelda.

3.6.8. K. T.1 plaan Võrukiviga õnnestub, ehitab linn tema väimehe krundile tänava, mida praegu veel olemaski pole, võimaldades tänavaäärsete kruntide müügist tulu teenida.

3.7. 21.aprillil 2011.a. avaldatud artiklis „Umbusaldajad heidavad Võrnole ette eraettevõtja huvides tegutsemist“ väidab kostja järjekordselt, et OÜ Selista Ehitus tegutseb tänu korruptiivsetele sidemetele ning nn Võrukivi arendusega on tekitatud kahju kohalikele elanikele. Artiklites sisalduvad järgmised väited: Nagu Võrumaa Teataja on kirjutanud, hakkas linn Võrukivi tööstusala rajamisega tegelema endise linnaapea Ü. T. initsiatiivil, kes soovis seal soodustada oma väimehe, Selista juhi I. K. ärihuve. Selista oli ostnud Võrukivi tellisetehase ja erastanud sinna juurde maad, kuid tal puudusid rahaliste raskuste tõttu vahendid, et ala ise edasi arendada. Seepärast kaasas Tulik väimehe aitamiseks kaks parteikaaslast – K. M. , kes koostas EAS-ile endise tellisetehase territooriumil infrastruktuuri välja arendamiseks projekti, mis näitas, et asjast on huvitatud ka linn, ning K. V. , kes hakkas seda projekti pärast 2009.aasta kohalikke valimisi ... läbi suruma.

3.8. 30.aprillil 2011.a. avaldas kostja järjekordse artikli Võrukivi teemal („Selista afäär jättis Võrukivi suvilaomanikud pika ninaga“ väites: „Pilt läheb selgemaks, kui vaadata, kes oli sel ajal maavanem, kui Klampe need 70 000 ruutmeetrit endale sai... Seega otsustas Klampe erastamissoovide üle osakond, mis allus otseselt tema äiapapale Ü. T. le. Siililegi on selge, et see lõi Klampele kõikide teiste maad erastada soovijate ees eelise. Võib koguni öelda, et Klampe eeliste loomine oli Tuliku enese otsustada, sest lõpliku korralduse maa erastamise kohta annab välja maavanem. Võru linna osaks oli nimetatud protsessis vaid maavanema korralduse seadustamine. M. T. oli niisiis Võrukivi tellisetehase hoonete juurde maa erastamisel (loe:oma väimehe ärihuvide soodustamisel) väga oluline, et mitte öelda (ära)otsustav roll.“ Sama artikli pealkirjas esitab kostja väite, et OÜ Selista ja hageja ebaseadusliku tegevuse (kasutatakse sõna “afäär”) tulemusena kannatasid suvilaomanikud.

3.9. 30.aprillil 2011.a. avaldatud juhtkirjas „Üks võtab raha, teine annab raha“ väidab kostja muu hulgas: Selle asemel anti aga kuhjaga maad juurde Tuliku väimehe I. K. projektile See ei olnud ka mingi ime, sest lõplik otsustaja oli Indreku äiapapa... Õnnetu on ka Ü. T. perekond, sest suurest rahaahnusest juurde kahmatud maad ei ole nad ise võimelised arendama ega ka korrastama, mistõttu on nad viimases hädas sirutanud käe linna ja riigi rahakotti.“ Kuna samas ajalehenumbris avaldatud artiklis seostatakse Võrukivi projekti otseselt OÜ-ga Selista Ehitus, siis on viimati nimetatud väited seostatavad hagejaga ning tema suhtes halvustavad ja ebaõiged.

3.10. 3.mail 2011.a avaldatud artiklis „Kes uurib Tuliku afääre?“ esitab ajakirjanik muu hulgas järgmise väite: Kui aastal 2007 hoolitses Tulik selle eest, et tema väimehel oleks maad, kus kinnisvara arendada, siis aastal 2009 tegeles ta tema firmale riigihangete väljasebimisega..., ja Obinitsas avaldas ta survet vallavanem P. S. , kui selgus, et sealse koolimaja riigihanget ei võitnudki tema väimees, vaid hoopis AS Tartu Ehitus“.

3.11. 21.mail 2011.a avaldas Võrumaa Teataja artikli pealkirjaga „Korruptsioon haiglas“, millest nähtuvalt on „haiglas loodud võimalus korruptsiooniks“, kuna haigla haldusjuht on ka OÜ Selista Ehitus osanik ja juhatuse liige. Kuigi ajakirjanik ei esita ühtegi fakt, mis viitaks kuritarvitustele,

esitletakse J. K. tegevust haiglas kui ainuüksi OÜ Selista Ehitus huvide esindamist, mis koos pealkirjaga tekitab järjekordselt põhjendamatu ning halvustava seose hageja poolt loodud äriühingu ja väidetavate korruptiivsete tegude vahel.

3.12. Artiklis „Rünnak vabale ajakirjandusele“ seostab kostja AS Võru Teataja“ ruumides toimunud läbiotsimist ajakirjanike tegevusega väidetava korruptsiooni paljastamisel ning peab läbi viidud uurimistoimingut kättemaksuks varem ajakirjanduses avaldatu eest. Selleks ajaks (07.maiks 2011.a.) oli kostja korduvalt seostanud hagejat erinevate ebaseaduslike toimingutega ning väitnud, et tema tegevust ei uurita „tänu (OÜ Selista Ehitus juhatuse liikme I. K.) sidemetele kõrgemate politseiametnikega“. Seega seostab ajaleht ka hagejat väidetava ebaseadusliku läbiotsimise ja „ajakirjandusvabaduse piiramisega“.

3.13. 14.mai 2011.a artiklis „K. T.2 väimees sai arenduse kesklinnas ja rentnikuks Eesti Posti“ esitab kostja järjekordselt valeväiteid I. K. , tema poolt juhitava äriühingu ja erinevate ametnike korruptiivsete sidemete kohta. Nii on artiklis muu hulgas esitatud järgmised väited: Ü. T. maavanemaks olles tehti tema väimehele I. K. le kuuluval kinnistul Vilja tänava krundil kaks väga olulist liigutust-väikeste garaažide juurde lubati ehitada nii äri kui ka kortermaja ning kohe pärast seda toodi vastvalminud ärimajja ka väärikas rentnik. K. K. 2002. Aastal OÜ-lt Enerel Vilja tänava garaažid ostis ... kuid vaadakes kes oli Klampe soetatud krundi äri-ja elamumaaks jagamise ajal maavanem. Kes muu kui tema äiapapa Ü. T. . Detailplaneeringu kehtestab linnavalitsus, kuid nende seaduslikkuse üle teostab järelvalvet maavalituses maaosakond.... Pärast seda kui Klampele oli loodud soodsad võimalused kinnisvaraarenduseks Vilja tänaval, sai ta omale rentnikuks Eesti posti. Kuna Eesti Post asub nagu Võrukivi arendamiseks raha eraldada otsustanud EASki IRLi kontrolli all ehk majandus- ja kommunikatsiooni minister J. P. kuulub nagu T. I. niinimetatud Res Publica tiiba, siis tekib küsimus, kas sellel, et Võru maavanema maksuraskustesse sattunud väimehel õnnestus saada endale majanduskriisi ajal kindel ja tulutoov rentnik, võib olla ka Tuliku käsi mängus.“

Hageja on seisukohal, et ta ei ole saanud Ü. T. lt mingeid ebaseaduslikke soodustusi ning ametiisikud ei ole pannud OÜ Selista Ehitus huvides toime ebaseaduslikke tegusid. Seega on kostja väited OÜ Selista Ehitus juhtkonna ja ametiisikute vahelistele korruptiivsetele sidemete ja seeläbi saadud soodustuste kohta ebaõiged ning hagejat halvustavad.

3.14. „Võrumaa Teataja“ on väitnud 21.mai 2011.a avaldatud juhtkirjas „Haiglas plats puhtaks!“ ja artiklis „Korruptsioon haiglas“, et OÜ Selista Ehitus osanikud püüavad mõjutada riigihanke käiku Lõuna Eesti Haiglas, kuna üks äriühingu osanikest asus tööle haigla haldusjuhina. Kuigi OÜ Selista Ehitus riigihankel pakkujana ei osalenud väitis ajakirjanik, et tõenäoliselt on ühe pakkuja (Merko Tartu) allhankija Selista Ehitus ning seetõttu püüab hageja tema juhatuse liige riigihanget ebaseaduslikult mõjutada.

4. Hageja täpsustas 14.02.2014 esitatud nõuet (II kd, tl 110-114) ning palub kohtul kohustada AS Võru Teataja (reg kood: 10298868) avaldama ajalehe „Võrumaa Teataja“ esimesel leheküljel ja ajalehe „Võrumaa Teataja“ internetiväljaande avalehel (aadressil <http://www.vorumaateataja.ee>) väljaande kulul hiljemalt kahe nädala jooksul pärast vastava kohtulahendi jõustumist avalduse, milles lükatakse ümber alljärgnevad ebaõiged andmed:

4.1. 24. märtsil 2011. a ilmunud artiklis „Mõniste vallavanem tegi vallale poole miljoniga külma“ avaldatud faktiväide, mille kohaselt olevat Mõniste vallavanem M. N. sokutanud sotsiaal- ja

tervishoiukeskuse ehitushanke lepingu seadusevastaselt oma lähedase sõbra Ü. T. väimehe maksuvõlgades firmale, millega olevat tekkinud vallale ligi pool miljonit krooni kahju.

4.2. 29.märtsil 2011.a avaldatud artiklis „Mõniste korruptsioonile aitas kaasa maksuamet“ avaldatud faktiväide, mille kohaselt olevat maksuamet väljastanud OÜ Selista maksuvõla kohta ebaõigeid andmeid korduvalt.

4.3. 05.aprillil 2011.a avaldatud artiklis „Maksuamet: väljastasime tõendi Selista maksuvõla kohta“ avaldatud faktiväide, mille kohaselt olevat I. K. 1 olnud tänu Mõniste vallavanema tegevusele, võimalus maksuametis oma võlad ära ajatada ning seejärel pettusega hankekonkurss ära võita.

4.4. 05.aprilli 2011.a avaldatud juhtkirjas „Kes nüüd valetab?“ esitatud faktiväide, mille kohaselt võitis OÜ Selista hankekonkurssi Mõniste vallas tänu maksuameti ja M. N. ebaseaduslikele toimingutele

4.5. 09.aprillil 2011.a. avaldatud artiklites „Tulik- linnapea või Selista müügimees?“ ja „K. T. väimehele“ esitatud ebaõiged faktiväited, mille kohaselt olevat Ü. T. aidanud OÜ-le Selista Ehitus riigi ja linna raha välja kaubelda ning OÜ Selista Ehitus olevat võitnud hankekonkursi Mõniste vallas riigihanke seadust eirates.

4.5.1 ebaõiged faktiväited, mille kohaselt olevat Ü. T. tegutsenud OÜ Selista Ehitus müügimehena ning püüdnud luua nimetatud ettevõttele ebaseaduslikke soodustusi ka Obinitsa koolimaja ümberehitustöödeks välja kuulutatud riigihanke menetluses.

4.5.2 ebaõiged faktiväited, mille kohaselt olevat Ü. T. teinud nn Võrukivi projektiga kingituse OÜ-le Selista Ehitus, projekti realiseerimiseks vahendite hankimine toimus ebaseaduslikult ning projekt võimaldavat OÜ-l Selista Ehitus Võru elanike arvel rikastuda.

4.6. 21.aprillil 2011.a. avaldatud artiklis „Umbusaldajad heidavad Võrnole ette eraettevõtja huvides tegutsemist“ esitatud ebaõige faktiväide, et nn Võrukivi projekti eesmärgiks on Võru linna arvel OÜ Selista Ehitus ärihuvide ebaseaduslik soodustamine, kuna ettevõttel olevat puudunud vajalikud rahalised vahendid projektiga tegelemiseks.

4.7. 30.aprillil 2011.a. avaldatud artiklis „Selista afäär jättis Võrukivi suvilaomanikud pika ninaga“ esitatud faktiväited, mille kohaselt olevat OÜ Selista Ehitus saanud erastada 70 000 ruutmeetrit maad Ü. T. ebaseaduslike tegude tulemusena ning tema soosingut ära kasutades.

4.8. 30.aprillil 2011.a. avaldatud juhtkirjas „Üks võtab raha, teine annab raha“ avaldatud faktiväide, et maa erastamine toimus ebaseaduslike tegude tulemusena ning projekti arendamiseks on OÜ Selista Ehitus „viimases hädas sirutanud käe linna ja riigi rahakotti.“

4.9. 03.mail 2011.a avaldatud artiklis „Kes uurib Tuliku afääre?“ esitatud ebaõiged faktiväited, mille kohaselt olevat Ü. T. nii 2007 kui ka 2009 tegelenud OÜ Selista huvides ebaseaduslike tegudega.

4.10. 21.mail 2011.a avaldatud artiklis „Korruptsioon haiglas“, esitatud väide, et Võru haiglas on loodud võimalus korruptsiooniks, kuna haigla haldusjuht on ka OÜ Selista Ehitus osanik ja juhatuse liige.

4.11. 14.mail 2011.a avaldatud artiklis „K. T.2 väimees sai arenduse kesklinnas ja rentnikuks Eesti Posti“ esitatud ebaõiged faktiväiteid I. K. , tema poolt juhitava äriühingu ja erinevate ametnike korruptiivsete sidemete kohta.

4.12. 21.mail 2011.a avaldatud juhtkirjas „Haiglas plats puhtaks!“ ja artiklis „Korruptsioon haiglas“ esitatud ebaõiged väited, et OÜ Selista Ehitus osanikud olevat püüdnud mõjutada riigihanke käiku Lõuna Eesti Haiglas, kuna üks äriühingu osanikest asus tööle haigla haldusjuhina.

Kostja vastus

5. Kostja esitatud hagi ei tunnista. Kostja esitatud kirjalikest seisukohtadest tulenevalt on kostja seisukohal, et artiklid on kriitilised Ü. T. ja M. N. suhtes ning Selista Ehitus OÜ kohta esitatavaid faktiväiteid seal ei leidu. Ajakirjandusvabadus tähendab, et kostja avaldab arvamust üldsusele huvipakkuvatel teemadel, näiteks kas saab aktsepteeritavaks pidada olukorda, kus Lõuna-Eesti Haigla riigihangete osakonda kuulub isik, kes on sama ettevõtte juhatuse liige, kellele võidakse hanke täitmine ülesandeks teha. Taoliste arvamuste ümberlõkkamist ei ole hagejal seaduse järgi õigus nõuda. Väärtushinnangutega ei ole võimalik kahjustada juriidilise isiku mainet.

6. Kostja arvates tuleb tähelepanu pöörata järgmistele asjaoludele : a.Ü. T. kui Riigikogu liige, endine maavanem (aastatel 2005-2010), Võru linnapea (aastatel 2010-2011) ja Võru vallavanem (aastatel 1996-2005), Mõniste vallavanem M. N. ja hageja juht I. K. on avaliku elu tegelased (vähemalt Võru maakonnas); b.Ü. T. on seotud Mõniste vallavanem M. N. ga.; c.M. N. on olnud Mõniste abivallavanemana osaline otsustusprotsessis (hankekommisjoni liige), mille tulemusena kuulutati hanke võitjaks Ü. T. tütre elukaaslase I. K. osalusega hageja; d. Nimetatud hanke nõuete rikkumise kohta on alustatud Lõuna Ringkonnaprokuratuuri poolt kriminaalmenetlust, samuti on antud asja käsitlenud RHA vaidlustuskomisjon.; e.Ü. T. tütre elukaaslane on I. K. . I. K. osalusega äriühing on hageja; f. Hagejale kuulub enamik Võrukivi arenduse krunte; g.I. K. lähedane tuttav on Võru kriminaalpolitsei ülem M. S. ; h. Pärast enamikke hageja tegevust puudutavate artiklite ilmumist 2011.a I pooles toimus mais 2011.a kostja ruumides läbiotsimine. Nimetatud läbiotsimise järgselt ei ole kahtlustust esitatud ei kostjale ega kostjaga seotud isikutele.

7. Kostja leiab, et väärtushinnangud on järgmised väited:

7.1 artiklis „Mõniste vallavanem tegi vallale poole miljoni krooniga külma“ kus esineb järgmine lõik: „*Mõniste vallavanem M. N. sokutas sotsiaal-ja tervishoiukeskuse ehitushanke seadusevastaselt oma lähedase sõbra Ü. T. maksuvõlgades firmale, millega tõi vallale ligi pool miljonit krooni kahju*“. Hageja poolt esiletoodud lause ei käistle hageja tegusid ega hinda neid. Hageja tunnistati Mõniste sotsiaalmaja konkursi võitjaks riigihangete vaidlustuskomisjoni käsku eirates. Seadusvastane sokutamine on põhjendatav sellega, et seoses nimetatud riigihankega on Lõuna Ringkonnaprokuratuur algatanud kriminaalmenetluse KarS § 300 alusel. Vaidlus puudub, et M. N. evib seost Ü. T. ga.

7.2 viidatud lause „K. N. soovis, et infot tema tegevuse kohta ei avaldataks, on tegemist sulaselge korruptsiooniga, mida ajakirjandusel pole võimalik maha salata.“. Lause ei puuduta hagejat ja selle ümberlõkkamist ta nõuda ei saa, nõude saab esitada isik, kes sellega ei nõustu.

7.3 08.04.2011.a artiklis „Tulik – linnapea või Selista müügimees“ on kostja andnud edasi Meremäe vallavanem P. S. sõnu, kes on kirjeldanud seda, kuidas hageja juhatuse liikme, I. K. äi Ü. T. helistas Obinitsa koolimaja ümberehitustöödeks väljakuulutatud riigihankega seoses Meremäe toonasele vallavanemale P. S. , kui selgus, et OÜ-le Selista Ehitus eelistati hoopis ASi Tartu Ehitus. Meremäe toonase vallavanema (hetkel Puhja vallavanem) P. S. sõnul sekkus Ü. T. tookord jõuliselt oma maavanema autoriteedile toetudes hankemenetlusse, helistades nii vallavanemale kui volikogu esimehele, ja süüdistas Meremäe valda riigihanke ebakorrektses korraldamises.

7.4 artiklis „Mõniste korruptsioonile aitas kaasa maksuamet“ (29.03.2011.a) sedastatut, et EMTA väljastas hageja maksuvõla kohta andmeid korduvalt. Andmed selle kohta, et maksuamet väljastas neli korda ebaõige tõendi hageja maksuvõla kohta on parandatud artiklis „Maksuamet: väljastasime

tõendi Selista maksuvõla kohta“. Kostja on leidnud, et „17.03.2009.a ja 25.03.2009.a väljastatud tõendid maksuvõla kohta olid pressinõuniku sõnul õiged, 06.04.2009.a tõend aga vale.“ Seega on kostja ise parandanud võimaliku ebakõla. Hageja ei saa taotleda väite ümberlõkkamist, mida kostja on juba parandanud. Hageja poolt viidatud lause edastab teavet Maksu-ja Tolliametiga kohta, mida saaks vaidlustada vaid Maksu-ja Tolliamet, ja seda vaid juhul kui kohtupraktika asuks teistsugusele teoreetilisele seisukohale kui õiguskirjanduses senini avaldatud seisukoht, mille kohaselt riigiasutusel puudub alus hageda enda kohta esitatud kriitilist teavet. Hagejale mingist artiklist jääv mulje ei ole haigetav: hageja on viidanud nimelt, et artikli pealkirjaga loob kostja lugejale mulje, et hankega seotud korruptsioon on tõendatud ning kõik asjaosalised on selles süüdi. Mulje subjektiiivne iseloom viitab aga sellele, et hageja poolt kostjale etteheidetu näol on väärtushinnanguga, mis ei ole ümberlõkavatav. Jääb selgusetuks, kas hageja heidab ette toodud faktiväite ümberlõkkamist või mulje ümberlõkkamist. Esimese variandi puhul on kostja talle etteheidetud lause ümber lükanud, teisel juhul nõuab kostja mulje ümberlõkkamist, mida seadus või kohtupraktika ei võimalda.

7.5 artiklis „Maksuamet: väljastasime tõendi Selista maksuvõla kohta“ sedastatakse, et „Võru linnapea Ü. T. väimehel I. K. I oli niisiis, tänu Mõniste vallavanema soovile tema maksuvõlgade koha pealt silma kinni pigistada, võimalus maksuametis oma võlad ära ajatada ning seejärel juba justkui õige mehena hankekonkurss ära võita.“, tuleneb hageja hinnangul asjaolul, et kostja on esitanud hageja kohta ebaõige ja halvustava väite, et hageja maksuvõla ajatamine oli võimalik vaid tänu Mõniste vallavanema tegevusele.

7.6 juhtkirjas „Kes nüüd valetab“ heidab hageja kostjale ette lauset „Kui veel 1.veebruari näitas Krediidinfo Selistal ajatamata maksuvõlga 45928 eurot, siis 1.märtsiks oli Selistal maksuvõlg ilusti ajatatud ja Võru linnapea Ü. T. väimees võis justkui õige mees hankekonkursi ära võita. Kõik tänu M. N. le, kes talle ebaseaduslikult aega andes „kingituse“ tegi. Nimetatud lausest tuleneb kostja hinnangul väide, et maksuvõlga seonduvad probleemid lahendas OÜ Selista Ehitus Mõniste vallavanema ebaseadusliku tegevuse tulemusena. Vaidlustanud on endale artiklist jäävat muljet, st väärtushinnangut. Kostja ei ole sedastanud, et maksuvõla ajatamine oli tema hinnangul võimalik vaid tänu M. N. tegevusele, vaid seda, et kostja hinnangul oli maksuvõla ajatamisel mõte, sest kuigi kostja pidanuks tolleks hetkeks olema hankemenetlusest kõrvaldatud, ei olnud seda tehtud, mis võimaldas hagejal hankemenetluses osaline olla. Hageja ei eita ega vaidlusta fakti, et ajatas 2009.a oma maksuvõla. Nimetatud teavet hageja kohta saab hageja poolt etteheidetud lauses lugeda ainsaks faktiväiteks, mis vaidlusaluses lauses hageja kohta käib. Nimetatud hinnang käib Ü. T. , mitte hageja kohta, kusjuures see ei omista hagejale ühtegi omadust ega tegevust. Hageja poolt esiletoodud lause ei saa olla hagi aluseks.

7.7 Järgnevad hagiavalduses esitatud väidetes on antud hinnang Ü. T. , mitte hageja kohta, kusjuures see ei omista hagejale ühtegi omadust ega tegevust. Hageja esiletoodud lause ei saa olla hagi aluseks.

7.7.1 Tulik pigistas maavanemana silma kinni, kui M. N. tema väimehe riigihanke seadust eirates hankekonkursi võitjaks kroonis;

7.7.2 Tulik tegutses oma väimehe huvides ka Obinitsa koolimaja ümberehitustöödeks välja kuulutatud riigihanke tulemuste välja kuulutamisel, kui selgus, et Selistale eelistati hoopis AS-i Tartu Ehitus;

7.7.3 Mida rohkem ametist lahkuva Võru linnapea Ü. T. avalikkusele seniteadmata tehinguid päevavalgele tuleb, seda enam tundub, et tegemist polnud maavanema ja linnapea, vaid Selista Ehituse OÜ müügimehega;

7.7.4 Võru Linnavalitsuse planeeritav Kivi tänava arendusprojekt oli ette võetud selleks, et Võru linnapea Ü. T. väimehe I. K. firmale Selista Ehitus OÜ soodsat kinnisvaraarenduse võimalust pakkuda. Ameerikast otse Riigikokku suundunud linnapea kavatsevat projekti, maksku mis maksab, veel enne ametiaja mahapanemist läbi suruda.

7.7.5 Võrukivi on Tuliku kingitus oma väimehele, mida on püütud serveerida kui linnarahvale kasulikku projekti. Tegelikult on Võrukivi linnapea isiklik projekt, millega ta asus tegelema juba Võru vallavanemana, kui võttis R. K. talle kuuluva õigusjärgse maa Kivi tänaval ja jagas selle kahe naabri vahel.

7.7.6 Seejärel lasi vahepeal maavanemaks saanud Tulik oma erakonna kaaslane, Antsla volikogu esimehe K. M. firmal koostada projekti, et Võrukivi arendusele EAS-ist rahad välja kaubelda.

7.7.8 K. T.1 plaan Võrukiviga õnnestub, ehitab linn tema väimehe krundile tänava, mida praegu veel olemaski pole, võimaldades tänavaäärsete kruntide müügist tulu teenida

7.8 artiklis „Umbusaldajad heidavad Võrnole ette eraettevõtja huvides tegutsemist“ väidab kostja järjekordselt, et OÜ Selista Ehitus tegutseb tänu korruptiivsetele sidemetele ning nn Võrukivi arendusega on tekitatud kahju kohalikele elanikele. Hageja ei ole täpsustanud, kas peab neid väiteid ebaõigeteks või mitte, mistõttu hageja taotlus on ebaselge (või õigemini puudub, kuna hageja ei ole jätkuvalt esitanud taotluseid, milliste andmete osas ja mismoodi andmete ümberlükkamine peaks toimuma).

7.9 artiklis „Selista afäär jättis Võrukivi suvilaomanikud pika ninaga“ on väide, et hageja ebaseadusliku tegevuse tõttu jäeti suvilaomanikud pika ninaga. Hageja ei ole täpsustanud, kuidas antud väide puudutab hagejat – artikli sisust tulenevalt on ilmne, et eelkõige puudutab antud väide kas I. K. t või siis Ü. T. t.

7.10 30.04.2011.a juhtkirjas „Üks võtab raha, teine annab raha“ on hagejat halvustav väide „Selle asemel anti aga kuhjaga maad juurde Tuliku väimehe I. K. projektile See ei olnud ka mingi ime, sest lõplik otsustaja oli Indreku äiapapa... Õnnetu on ka Ü. T. perekond, sest suurest rahaahnusest juurde kahmatud maad ei ole nad ise võimelised arendama ega ka korrastama, mistõttu on nad viimases hädas sirutanud käe linna ja riigi rahakotti“. Antud juhul on ebaselge, milles seisneb seos hagejaga, st kuidas antud faktiväide puudutab hagejat. Tegemist on lisaks olemuselt väärtushinnanguga, mida hageja ümber lükata ei saa.

7.11 Juhtkirjas „Kes peaks vastutama Võrukivi pärast“, 21.04.2011.a, sedastatakse abilinnapea umbusaldamist kommenteerides, et Võrukivi tööstusala edendamine olukorras, kus probleemseid objekte linnas on piisavalt (ehk kasutades kostja enese sõnu (/.../ on lihtsam üles lugeda, millised Võru linna tänavad korras on kui seda, millised pole, tundub kogu auru Võrukivile suunamine pehmelt öeldes kahtlane“), tähendab Võrukivi tööstusala edendamine sisuliselt „Tuliku väimehele tänava rajamist“.

7.12 artiklis „Kes uurib Tuliku afääre?“ esitatud väide : Kui aastal 2007 hoolitses Tulik selle eest, et tema väimehel oleks maad, kus kinnisvara arendada, siis aastal 2009 tegeles ta tema firmale riigihangete väljasebimisega..., ja Obinitsas avaldas ta survet vallavanem P. S. , kui selgus, et sealse

koolimaja riigihanget ei võitnudki tema väimees, vaid hoopis AS Tartu Ehitus“. Tegemist on väärtushinnanguga, mille ümberlükkamist hageja nõuda ei saa, kuna see puudutab Ü. T. tegevust. Tegu on kostja hinnanguga, see ei kuulu ümberlükkamisele, ning kuna nimetatud hinnang põhineb objektiivsel asjaolul (kostjale teadaolevalt helistas hageja Meremäe vallavanem P. S. ja avaldas oma pahameelt Obinitsas toimunud riigihanke korralduse üle), mis päädis vallavanema vastulausega kohalikus lehes, ei kuulu see ümberlükkamisele.

7.13 artiklis pealkirjaga „Korruptsioon haiglas“, millest nähtuvalt on „haiglas loodud võimalus korruptsiooniks“, kuna haigla haldusjuht on ka OÜ Selista Ehitus osanik ja juhatuse liige. Kuigi ajakirjanik ei esita ühtegi fakti, mis viitaks kuritarvitustele, esitletakse J. K. tegevust haiglas kui ainuüksi OÜ Selista Ehitus huvide esindamist, mis koos pealkirjaga tekitab järjekordselt põhjendamatu ning halvustava seose hageja poolt loodud äriühingu ja väidetavate korruptiivsete tegude vahel.

7.14 juhtkirjas „Haiglas plats puhtaks!“ ja artiklis „Korruptsioon haiglas“ märgitakse, et OÜ Selista Ehitus osanikud püüavad mõjutada riigihanke käiku Lõuna Eesti Haiglas, kuna üks äriühingu osanikest asus tööle haigla haldusjuhina. Kuigi OÜ Selista Ehitus riigihankel pakkujana ei osalenud, väitis ajakirjanik, et tõenäoliselt on ühe pakkuja (Merko Tartu) allhankija Selista Ehitus ning seetõttu püüab hageja tema juhatuse liige riigihanget ebaseaduslikult mõjutada. Juhtkirjas ei mainita kordagi hageja nime, vaid avaldatakse kahetsust ja peetakse mitteaktsepteeritavaks olukorda, kus Lõuna-Eesti haigla riigihangete komisjoni kuulub haldusjuht Jaan Kokka, kellele kuulub ka osalus OÜ-s Selista Ehitus. Riigihanke Lõuna-Eesti haigla renoveerija leidmiseks sõelale jäänud M. E. alltöövõtjaks on sageli olnud just OÜ Selista Ehitus. Kostja rõhutab, et tal on õigus avaldada arvamust toimuvast olukorras, kus otsustusprotsessis osaleb võimalike vastandlike huvidega isik. Kuigi hageja on asunud seisukohale, et Võrumaa Teataja on väitnud, et I. K. ja OÜ Selista Ehitus püüavad mõjutada riigihanke käiku Lõuna-Eesti haiglas, on käesolevas punktis käsitletust ning artikleid endid lugedes selge, et tegu on vaid artiklite pinnalt kujunenud hageja subjektiivse muljega.

7.15 artiklis „Rünnak vabale ajakirjandusele“ seostab kostja AS Võru Teataja“ ruumides toimunud läbiotsimist ajakirjanike tegevusega väidetava korruptsiooni paljastamisel ning peab läbi viidud uurimistoimingut kättemaksuks varem ajakirjanduses avaldatu eest. Selleks ajaks (07.maiks 2011.a.) oli kostja korduvalt seostanud hagejat erinevate ebaseaduslike toimingutega ning väitnud, et tema tegevust ei uurita „tänu (OÜ Selista Ehitus juhatuse liikme I. K.) sidemetele kõrgemate politseiametnikega“. Seega seostab ajaleht ka hagejat väidetava ebaseadusliku läbiotsimise ja „ajakirjandusvabaduse piiramisega“. Jääb arusaamatuks, kas hageja taotleb selle ümberlükkamist või siis käsitleb seda väärtushinnanguga.

7.16 artiklis „K. T.2 väimees sai arenduse kesklinnas ja rentnikuks Eesti Posti“ kohta on hageja välja toonud terve lõigu. Samas on hageja esmalt väitnud, et tegemist on valeväidetega, hiljem aga selgitanud, et väidete ebaõigsus seisneb selles, et „et ta ei ole saanud Ü. T. lt mingeid ebaseaduslikke soodustusi ning ametiisikud ei ole pannud OÜ Selista Ehitus huvides toime ebaseaduslikke tegusid. Seega on kostja väited OÜ Selista Ehitus juhtkonna ja ametiisikute vahelistele korruptiivsetele sidemete ja seeläbi saadud soodustuste kohta ebaõiged ning hagejat halvustavad“. Jääb ebaselgeks – kas hageja käsitleb lauseid väärtushinnangutena (tegevuse ebaseaduslikkus) või siis faktiväidetena, mille ümberlükkamist ta nõuab. Kui faktiväidetena, siis on

ebaselge, milles nende ebaõigsus seisneb. Kostjat huvitas, kuidas on hageja saanud endale kuuluva kinnisvara üürnikuks Eesti Posti, selle tulemusena viidi avalik asutus nagu postimaja kõrvalisse kanti, kus on pealegi äärmiselt kehvad parkimisvõimalused. Võru linnas on olemas palju paremaid kohti – WÕRO ärihoone kesklinnas, Semu kaubamaja, Kagukeskus jpt. Millegipärast otsustas majandusministeeriumi haldusalas olev Eesti Post just Tuliku väimehe kasuks. Vaidlusaluses artiklis sedastatakse, et kostjal „.../tekib küsimus, kas sellel, et Võru maavanema makseraskustesse sattunud väimehel õnnestus saada endale majanduskriisi ajal kindel ja tulutoov rentnik, võib olla ka Tuliku käsi mängus.“ Seega ei sedastata artiklis, et igal juhul oli Eesti Posti otsuse taga kolida just Vilja tänavale asjaolu, nagu Võrukivi arendamiseks raha eraldada otsustanud EAS on ka Eesti Post IRLi kontrolli all ehk majandus- ja kommunikatsiooniminister J. P. i valitsusalas. Lisaks lükkab Ü. T. artiklis ise ümber väited, nagu oleks maavanemal otsustav roll detailplaneeringutel (ehk asjaolul, et hagejal oli võimalik ehitada täis maa, kus paiknesid algselt vaid väikesed garaažid, ei ole hageja äial midagi pistmist). Kostja 13.05.2011.a artiklis on toodud ära nende avalike objektide loetelu, mille on ehitanud hagejale kuuluv ettevõtte OÜ Selista Ehitus. Kostja ei ole nende objektide ehitamise kohta väitnud, et hagejale kuuluv ettevõtte sai need tänu korruptiivsetele sidemetele.

Kohtu põhjendused

8. Kohus, tutvunud kohtule esitatud materjalidega ning hinnanud tõendeid kogumis, leiab, et hagi tuleb jätta rahuldamata. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku (edaspidi TsMS) § 230 lg 1 sätestatu kohaselt peab kumbki pool tõendama neid asjaolusid, millele tuginevad tema nõuded ja vastuväited, lg 2 kohaselt esitavad tõendeid menetlusosalised. Eelmärgitu kohaselt hindab kohus ainult hagejaga seotud väited, teiste isikute osas avaldatud väiteid kohus ei hinda.

9. Hageja on hagi taotlenud tõele mittevastavate andmete ümberlükkamist kostja poolt. Kostja esitatud vastuväidete kohaselt ei ole tegu mitte faktiväidete vaid väärtushinnangutega, neist osa ei puuduta üldse hagejat ning kostja poolt avaldatu on kooskõlas kostja käsutuses olnud andmetega. Kohus leiab, et poolte vahelisele õigussuhtele tuleb kohaldada järgmisi võlaõigusseaduse (VÕS) sätteid. VÕS § 1046 lg 1 sätestab, et isiku au teotamine, muu hulgas ebakohase väärtushinnanguga, isiku nime või kujutise õigustamatu kasutamine, eraelu puutumatus või muu isikliku õiguse rikkumine on õigusvastane, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti. VÕS § 1047 lg 2 järgi teise isiku au teotava või teisele isikule majanduslikult kahjuliku asjaolu avaldamine loetakse õigusvastaseks, kui avaldaja ei tõenda, et avaldatud asjaolu vastab tegelikkusele. VÕS § 1047 lg 4 kohaselt ebaõigete andmete avaldamise korral võib kannatanu andmete avaldamise eest vastutavalt isikult nõuda andmete ümberlükkamist või paranduse avaldamist avaldaja kulul, sõltumata sellest, kas andmete avaldamine oli õigusvastane. Kui isiku mainet kahjustavate andmete avaldaja ei tõenda nende vastavust tegelikkusele, on isiku kohta väidetud vale ja kohus saab kohustada kostjat mainet kahjustavad andmed ümber lükkama ka siis, kui andmete avaldamine ei ole õigusvastane ja avaldajal puudub süü. Riigikohus on selgitanud, et VÕS §-s 1047 kasutatavad terminid „andmed“ ja „faktiilist laadi andmed“ on samatähenduslikud (vt Riigikohtu tsiviilkolleegiumi 31. mai 2006. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-161-05, p 10; 13. aprilli 2007. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-5-07, p 26). Sellest tulenevalt nimetatakse kohtupraktikas andmete avaldamist VÕS § 1047 tähenduses ka faktiväite avaldamiseks. Seega tuleb kohtul võtta seisukoht, kas kostja poolt avaldatud andmeid on seotud hagejaga, kas neid tuleb käsitleda faktiväidetena või väärtushinnangutena. Kohtupraktikas üldtunnustatud seisukoha järgi on faktiväide põhimõtteliselt kontrollitav, selle tõesus või väärus on kohtumenetluses tõendatav. Faktiväite tõepärasust on võimalik tõendada ka kaudsete tõenditega, mis kinnitavad väidetavate asjaolude olemasolu. Faktiilsed asjaolud on objektiivselt tuvastatavad

ehk kontrollitavad sündmused, olukorrad või seisundid. Väärtushinnanguks tuleb pidada seda, kui kostja on avaldanud vastavalt oma teadmistele ja temale teadaolevatele asjaoludele tuginedes. Väärtushinnang ei ole võlaõigusseaduse (VÕS) § 1047 lg 4 alusel ümberlükatav. VÕS § 1047 lg 4 järgi ümberlükatavateks ebaõigeteks andmeteks võivad olla ka kaudsed faktiväited, st faktiväited, mida kostja avaldatust küll sõnaselgelt ei nähtu, kuid mis sellest mõistlikult võttes järelduvad (vt Riigikohtu tsiviilkolleegiumi 31. mai 2006. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-161-05, p 12; 13. aprilli 2007. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-5-07, p 27; 19. veebruari 2008. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-145-07, p-d 13 ja 17). Seega ei pea faktiväidet, mille ümberlukkamist isik taotleb, olema kostja avaldanud sõnaselgelt. Ka praegusel juhul ei saa kostja tugineda sellele, et artiklis ei ole selgelt sõnastatud väiteid, mille ümberlukkamist hageja taotleb. On oluline, et hageja nimetatud faktiväited järelduvad artikli sisust.

10. 24. märtsil 2011. a ilmunud artiklis „Mõniste vallavanem tegi vallale poole miljoniga külma“ avaldatud faktiväide, mille kohaselt olevat Mõniste vallavanem M. N. sokutanud sotsiaal- ja tervishoiukeskuse ehitushanke lepingu seadusevastaselt oma lähedase sõbra Ü. T. väimehe maksuvõlgades firmale, millega olevat tekkinud vallale ligi pool miljonit krooni kahju. Hagiavaldusele lisatud koopias Võrumaa Teataja nr 34, neljapäev 24.märts 2011 on avaldatud artikkel pealkirjaga „Mõniste vallavanem tegi vallale poole miljoniga külma“. Viidatud artikkel algab väitega, et *Mõniste vallavanem M. N. sokutas sotsiaal- ja tervishoiukeskuse ehitushanke lepingu seadusevastaselt oma lähedase sõbra Ü. T. väimehe maksuvõlgades firmale, millega tõi vallale ligi pool miljonit krooni kahju (I kd tl 13)*. Eeltoodu alusel loeb kohus tõendatuks, et kostja poolt on nimetatud artikkel ja lause avaldatud. Kohus märgib, et hagejat puudutavas osas on kostja poolt avaldatud lauses faktiväide, et Ü. T. väimehe firma on maksuvõlgades. Teiste esitatud väidete osas nõustub kohus kostjaga, et väited ei puuduta hagejat ega riku tema õigusi.

10.2 Tunnistaja M. N. on andnud ütlusi, et Selista Ehitus esitas maksuvõlgade kohta 5 teatist, esimene kord riigihankel osalemiseks, võis olla 2009 a. jaanuaris, hiljem küsisid ise, et veenduda võlgnevuste puudumises, 2008 detsembris kuulutati välja hange, teatistes oli kirjas, et Selistal maksuvõlga pole, peale hankelepingu sõlmimist said teada, et Selistal on maksuvõlg (II kd, tl 61-63). Maksu – ja Tolliameti pressiesindaja K. T.3 e-kirjast nähtuvalt on Maksu – ja Tolliamet väljastanud Selista Ehituse OÜ maksuvõla olemasolu või puudumise kohta kirja 4 korral, kuid nendest ebaõige on ainult 1 tõend, 13.01.2009 väljastatud tõendil on välja toodud Selista Ehituse OÜ maksuvõlg, 17.03.2009 väljastatud tõendi kohaselt maksuvõlga enam ei olnud (veebruari kuus algatatud võla ajatamise graafik, 25.03.2009 tõendi kohaselt ei olnud maksuvõlga, 6.05.2009 väljastatud tõend on ebakorrekne, sisekontroll tuvastas vea, algatati väärteomenetlus, amet tunnistas viga ja ei püüdnud seda varjata (II kd, tl 78-79). Maksu – ja Tolliameti 07.04.2009 nr 8-8/2302 tõendist nähtuvalt oli OÜ Selista Ehitus 13.01.2009 seisuga võlg, võlad on ajatatud, võlgnevuselt on arvestatud intressi seisuga 13.01.2009 summas 253,90 eurot (II kd, tl 128). Eeltoodu alusel loeb kohus tõendatuks, et Selista Ehitus OÜ-1 oli 13.01.2009 seisuga maksuvõlg ning kostja poolt avaldatud artikli väide vastab tegelikkusele. Kohus ei hinda asjaolu, kas maksuvõla ajatamine lubab(s) OÜ-1 Selista Ehitus osaleda riigihaneks või mitte, sest selliseid väiteid ei ole kohtumenetluse pooled esitanud.

11. 29.märtsil 2011.a avaldatud artiklis „Mõniste korrupsioonile aitas kaasa maksuamet“ avaldatud faktiväide, mille kohaselt olevat maksuamet väljastanud OÜ Selista maksuvõla kohta ebaõigeid andmeid korduvalt. Hagiavaldusel lisatud artiklist „Mõniste korrupsioonile aitas kaasa

maksuamet“ on avaldatud järgmine lause : *Võrumaa Teataja käsutuses olevast Riigihangete ameti kirjast selgub, et Mõniste vallas toimunud korruptiivse teo toimepanemisele aitas kaasa Maksu – ja Tolliameti Lõuna talitus, mis väljastas mitmel korral tõendi selle kohta, et maksuvõlgades firma Selista Ehitus OÜ puudub maksuvõlg*“ (I kd, tl 15). Eeltoodu alusel loeb kohus tõendatuks, et kostja on hagiavalduses nimetatud artikli avaldanud, samas nõustub kohus kostja seisukohaga, et nimetatud väide ei ole suunatud Selista Ehitus OÜ-le ning ei puuduta tema tegevust.

11.1 Avaldatud artikli põhjal võib mõistlik lugeja teha järelduse, et hageja Selista Ehitus OÜ kohta oli Maksu – ja Tolliamet väljastanud mitu korda tõendi maksuvõla puudumise kohta, leiab kohus, et esitatud faktiväide vastab kostja käsutuses olevatele andmetele. Tunnistaja K. T.3 (sündmuste toimumis ajal MTA pressiesindaja) ütluste kohaselt vastas ta kostja päringule Selista Ehituse kohta väljastatud tõendite osas, tuli välja, et väljastatud oli 4 tõendit, selle ametniku nime, kes oli väljastanud vale tõendi ei avaldanud, vale tõendi sisuks oli, et Selistal puudub maksuvõlg (II kd, tl 69). K. T.3 poolt kostjale saadetud e-kirjast nähtuvalt on Maksu – ja Tolliamet väljastanud tõendi neljal korral, kuid ebaõige on olnud ainult üks tõend: 13.01.2009 väljastatud tõendil oli märgitud Selista Ehitus OÜ maksuvõlg, see tõend kinnitas maksuvõla reaalsel olemasolu, 17.03.2009, 25.03.2009 tõendite kohaselt ei olnud maksuvõlga, ebakorrektned tõendid olid 6.05.2009 väljastatud tõend oli ebakorrektned, algatati väärteomenetlus (II kd, tl 78). Esitatud asjaolusid kinnitab ka Riigihangete ameti kiri 25.01.2010 nr 6-1/75, milles amet on asunud seisukohale, et Mõniste vallavalitsus on eiranud RHS sätete nõudeid, Maksu – ja Tolliamet möönis väärteomenetluse käigus ebaõige tõendi väljastamise fakti maksuvõla puudumises Selista Ehitus OÜ-l, mööndakse, et hankelepingu sõlmimisele aitas kaasa ebaõige tõendi väljastamine Maksu – ja Tolliametist (I kd, tl 139-140). Samuti nähtub Riigihangete juures asuva vaidlustuskomisjoni 20.aprilli 2009 otsuse p 13 tuvastatud asjaoluga (I kd, tl 141-145). Seega on kostja tuginenud tema käsutuses olnud andmetele ja nende andmete alusel oli põhjendatud esitada faktiväide, et Maksu – ja Tolliamet on mitu korda väljastanud tõendi Selista Ehitus OÜ-l maksuvõla puudumise kohta.

12. 05.aprillil 2011.a avaldatud artiklis „Maksuamet: väljastasime tõendi Selista maksuvõla kohta“ avaldatud faktiväide, mille kohaselt olevat I. K. 1 olnud tänu Mõniste vallavanema tegevusele, võimalus maksuametis oma võlad ära ajatada ning seejärel pettusega hankekonkurss ära võita. Hagiavaldusele lisatud Võrumaa Teataja teisipäev, 5. aprilli 2011 artiklist Maksuamet: väljastasime tõendi Selista maksuvõla kohta, sisaldab järgmist lauset: *Võru linnapea Ü. T. väimehel I. K. 1 oli niisiis, tänu Mõniste vallavanema soovile tema maksuvõlgade koha pealt silm kinni pigistada, võimalus maksuametis oma võlad ära ajatada ning seejärel juba justkui õige mehena hankekonkurss ära võita* (I kd, tl 17). Eeltoodu alusel loeb kohus tõendatuks, et kostja poolt on nimetatud artikkel avaldatud, samas kohus nõustub kostja seisukohaga, mille kohaselt ei ole antud lõigus nimetatud ega kirjeldatud hageja so Selista Ehitus OÜ suhtes mingeid tegevusi. Vaidlust ei ole asjaolu üle, et nimetatud konkursi võiti Selista Ehitus, seega on esitatud väide õige.

13. 05.aprilli 2011.a avaldatud juhtkirjas „Kes nüüd valetab?“ esitatud faktiväide, mille kohaselt võitis Selista OÜ hanke konkursi Mõniste vallas tänu maksuameti ja M. N. ebaseaduslikele toimingutele. Hagiavaldusele lisatud Võrumaa teatajas ilmunud juhtkiri pealkirjaga Kes nüüd valetab, hageja poolt kirjeldatud sõnastuses faktiväidet ei sisaldada (I kd, tl 18). Hageja poolt esitatud lauses : *Kui veel 1.veebbruaril näitas Krediidinfo Selistal ajatamata maksuvõlga 45928 eurot, siis 1.märtsiks oli Selistal maksuvõlg ilusti ajatatud ja Võru linnapea Ü. T. väimees võis justkui õige mees hankekonkursi ära võita. Kõik tänu M. N. le, kes talle ebaseaduslikult aega andes*

„kingituse“ tegi”, saab faktiväideteks pidada hagejaga seonduvalt väiteid, et 1.veebruari näitas Krediidinfo Selistal ajatamata maksuvõlga 45928 eurot, siis 1.märtsiks o Selistal maksuvõlg ilusti ajatatud. Kostja poolt artiklis avaldatud väited tuginevad vaidluskomisjoni otsuse p.11 (I kd, tl 141-145) avaldatud asjaolud vastavad kostja käsutuses olnud andmetele.

14. 09.aprillil 2011.a. avaldatud artiklites „Tulik- linnapea või Selista müügimees?“ ja „K. T. väimehele“ esitatud ebaõiged faktiväited, mille kohaselt olevat Ü. T. tegutsenud OÜ Selista Ehitus müügimehena ning püüdnud luua nimetatud ettevõttele ebaseaduslikke soodustusi ka Obinitsa koolimaja ümberehitustöödeks välja kuulutatud riigihanke menetluses. Hagiavaldusele lisatud Võrumaa Teataja laupäev, 9.aprilli 2011 juhtkirjas sisalduvad järgmised laused: *Praegu EAS-i ja linnavolikogu heakskiitu ootav Võrukivi projekt on vaid üks näide sellest, kuidas Tulik on püüdnud oma väimehele kuuluvale firmale linna ja riigi raha välja kaubelda*“(I kd tl 19.20). Kohus leiab, et kostja poolt esitatud väidet ei saa käsitleda faktiväitena, vaid tegemist on kostja poolt esitatud kujundliku järeldusena, mida ei saa tõendada, samuti nõustub kohus kostja vastuväitega, et esitatu kirjeldab Ü. T. tegevust, mitte aga hageja tegevust. Mõistlikule lugejale ei saa tekkida küsimuse vormis tõstatatud väidet, et kas ametnik tegutseb linnapeana või erafirma müügimehena? Aritklist saab aru selliselt, et Ü. T. tegutsenud OÜ Selista Ehitus müügimehena ning püüdnud luua nimetatud ettevõttele ebaseaduslikke soodustusi ka Obinitsa koolimaja ümberehitustöödeks välja kuulutatud riigihanke menetluses. Kohus leiab, et esiletoodud asjaolud on seotud Ü. T. tegevusena, mitte Selista Ehitus OÜ tegevuse kirjeldusena. Väljend Ü. T. poolt Võrukivi projekti kinkimine Selista Ehitus OÜ-le on samuti ajakirjanduslikult kujundlik väljend, mis viitab pigem ajakirjaliku soovile saada rohkem lugejaid. Need väited ei käsitle hageja tegevust, kuigi on lausetes ära nimetatud. Märkida tuleb sedagi, et väide Selista Ehitus OÜ-l on projekti kaudu võimalik Võru elanike arvel rikastuda on küll ebaõige, kuid see riive ei ole sellise ulatusega, et millele peaks kaasnema avalik väite ümberlukkamine.

15. 21.aprillil 2011.a. avaldatud artiklis „Umbusaldajad heidavad Võrnole ette eraettevõtja huvides tegutsemist“ esitatud väide, et nn Võrukivi projekti eesmärgiks on Võru linna arvel OÜ Selista Ehitus ärihuvide ebaseaduslik soodustamine, kuna ettevõttele olevat puudunud vajalikud rahalised vahendid projektiga tegelemiseks. Viidatud artiklis on käsitletud umbusalduse avaldamist abilinnapea K. V. le ning märgitud, et „... K. V. on Võrukivi arenguprojekti eest vastutava isikuna tegutsenud mitte linnarahva, vaid eraettevõtja OÜ Selista Ehitus huvides“. Samuti lause : *Selista oli ostnud Võrukivi tellisetehase ja erastanud sinna juurde maad, kuid tal puudusid rahaliste raskuste tõttu vahendid, et ala ise edasi arendada*“ (I kd, tl 21). Kohtule esitatud Võru linnavolikogu 21.04.2011 toimunud istungi protokollist nähtuvalt (I kd, tl 214 – 221) on arutlusel olnud muuhulgas päevakorra punkt 1 all abilinnapea umbusaldamine, arutati umbusalduse avaldust abilinnapea K. V. le, protokollist nähtuvalt heidetakse K. V. le ette Võrukivi piirkonnas eraettevõtja kinnistu arengutegevust, mis toimub Võru linna toetusel, volikogu liikmete seisukoha järgi ei ole selline tegevus linna rahva huvides vaid kaitseb väga kitsa seltskonna huve (I kd, tl 215). Seega on artiklis kajastatud Võru linnavolikogu istungil toimunud sündmusi, mida saab käsitleda küll faktiväidetena, kuid need põhinevad istungil toimunud ja seal avaldatud andmetele. Linnarahva huvides tegutsemist tuleb käsitleda hinnanguna, sest seda ei ole võimalik objektiivsete tõenditega tõendada. Hagejat puudutavate faktiväidetena tuleb käsitleda väiteid, et Selista on ostnud Võrukivi tellisetehase ja sinna juurde maad. Kohtule kostja poolt esitatud andmetest nähtuvalt on OÜ Selista Ehitus omandanud kinnistud aadressiga Võru linn, nimetusega K. T.4 12 (I kd,tl 198-199), kinnistu nr 2279841, aadressil Ringtee 8 (Ikd, tl 207-208). Samuti on hageja omandis olnud kinnistud kande

kohaselt läinud üle Võru linnale kinnistu nr 2977941, aadressil Kivi tn 17 (I kd, tl 202), kinnistu nr 2978841, aadressil Kivi tänav T2 (I kd, tl 203), kinnistu nr 2978941, aadressil Kivi tn T3 (I kd, tl 204), kinnistu 2979041, aadressil Kivi tänav T4 (I kd, tl 205), kinnistu nr 2978741, A. K. tänav T6 (I kd, tl 206), nimetatud kande on tehtud 13.12.2010 asjaõiguslepingu alusel sissekantud 29.12.2010. Samuti nähtub Võru maavanema Ü. T. korraldusest 28 mai 2007 nr 1.1-4/408, et OÜ-le Selista Ehitus on müüdnud ostueesõigusega erastamise korras maa asukohaga Võru linn, Ringtee tn 2 (I kd, tl 224-225). Kohus leiab, et seega vastavad kostja faktiväited hageja poolt maa kokkuostmise osas vastavad tegelikkusele. Hagejal rahaliste vahenditele antud hinnangut ei saa pidada faktiväiteks, sest kostja poolt ei ole seda väidet konkretiseeritud, n, kui palju raha hagejal siis puudus oli jne. Kuna kostja andmetel esitati taotlusi raha saamiseks EAS-ile, siis oli põhjust viidata hagejal raha puudumisele.

16. 30.aprillil 2011.a. avaldatud artiklis „Selista afäär jättis Võrukivi suvilaomanikud pika ninaga“ esitatud väited, mille kohaselt olevat OÜ Selista Ehitus saanud erastada 70 000 ruutmeetrit maad Ü. T. ebaseaduslike tegude tulemusena ning tema soosingut ära kasutades. Viidatud artiklis on hagejat puudutavaks faktiväiteks, et : „...“, *endise Võrukivi tellisetehase hooned olnud OÜ Selista Ehitus omanikul I. K. l erastada Võrukivi endiste tootmishoonete juurde 70 000 ruutmeetrit maad ehk tervelt seitse hektarit*“. Kohus leiab, et kostja poolt esitatud hagejat puudutav faktiväide tugineb Võru maavanema Ü. T. korraldusele 28 mai 2007 nr 1.1-4/408, millest nähtuvalt on OÜ-le Selista Ehitus müüdnud 70 320 m² maad ostueesõigusega erastamise korras maa asukohaga Võru linn, Ringtee tn 2 (I kd, tl 224-225). Asjaolu, et selle tehingu juures olevat rolli mänginud Ü. T. ebaseaduslik tegevus, ei ole seotud hagejaga tegevusega ega puuduta hagejat. Tunnistaja H. P. on kohtuistungil andnud ütlusi, mille kohaselt pöördus kostja ajakirjaniku poole, sest ajalehes oli kajastatud Võrukivi erastamist, nende poolt taotleti 2006 aastal, aiandusühistu poolt 2007 aastal samuti maad, kuid linnast vastati eitavalt, Võrumaa teataja kirjutas artikli tunnistaja poolt antud andmete alusel, seal on kõik õige, aiandist ei saanud keegi maad juurde erastada, vastati, et pole planeeringus sees (II kd, tl 72-73). Tunnistaja J. R. ütluste kohaselt pöördusi nad kostja poole sellepärast, et räägiti igal pool et Selista on linnaelanikele ja kohalikele kasulik, aga naabrite käest ei küsitud midagi. Suuliselt soovis maad erastada 2003, kirjalikult pöördus 2006, see oli vanavanemate poolt haritud maa, nüüd see Selista oma, leiab, et tegu on ebaõiglusega. Selista tegi tervele kompleksile planeeringu, elamumaad pole keegi juurde saanud, seostab toimunuga linnavalitsust, Ü. T. nimi tuli sisse kohtusse pöördumisega. (II kd, tl 74-75). Kostja ei ole esitanud andmeid selle kohta, et Selista tegevuse tõttu jäid sulaomaniku pika ninaga. Kohtul ei ole esitatud andmeid, et keegi Võrukivi sulaomanikele oleks jäänud maad erastamata just Selista Ehitus OÜ tegevuse tõttu. Selline ebatäpsus ei riku aga hageja õigusi sellisel määral, et väide tuleks avalikult ümber lükata.

17. 30.aprillil 2011.a. juhtkirjas „Üks võtab raha, teine annab raha“ avaldatud väide, et maa erastamine toimus ebaseaduslike tegude tulemusena ning projekti arendamiseks on OÜ Selista Ehitus “viimases hädas sirutanud käe linna ja riigi rahakotti“. Viidatud juhtkirjas on järgmine lause : „*Õnnetu on ka Ü. T. perekond, sest suurest ahnusest juurde kahmatud maad ei ole nad ise võimelised arendama ega ka korrastama, mistõttu on nad viimases hädas sirutanud käe linna ja riigi rahakotti* (I kd tl 24). Kohus leiab, et juhtkirjas ei ole nimetatud hagejat, samuti ei saa juhtkirjast järeldada, et silmas on peetud märgitud I. K. le kuuluvat firmat, kirjeldatud on Ü. T. ja I. K. tegevust. Pelgalt juhtkirjast lähtudes ei saa mõistlik lugeja ka järeldada, et I. K. on seotud

hagejaga. Seega ei sisalda kostja poolt avaldatud juhtkiri hageja poolt väidetavat lauset, ega ka hagejat Selista Ehitus OÜ-d.

18. 03.mail 2011.a avaldatud artiklis „Kes uurib Tuliku afääre?“ esitatud ebaõiged väited, mille kohaselt olevat Ü. T. nii 2007 kui ka 2009 tegelenud OÜ Selista huvides ebaseaduslike tegudega. Kohus märgib, et nimetatud pealkirjaga on artikkel ilmunud, kuid selles käsitletakse Ü. T. väidetavat tegevust (I kd, tl 25). Mõistlik lugeja saab artiklist aru selliselt, et Selista Ehitus OÜ-d on nimetatud ainult seoses tema juhiga I. K. ga, rohkem Selista Ehitus OÜ-d artiklis ei nimetata, samuti ei anta hinnanguid Selista Ehitus OÜ tegevusele. Kohus leiab, et nimetatud artikkel ei puuduta hagejat.

19. 21.mail 2011.a avaldatud artiklis „Korruptsioon haiglas“, esitatud väide, et Võru haiglas on loodud võimalus korruptsiooniks, kuna haigla haldusjuht on ka OÜ Selista Ehitus osanik ja juhatuse liige. Viidatud artiklis on märgitud, et : „*Lõuna-Eesti haiglas on loodud võimalus korruptsiooniks, sest haigla riigihangete komisjoni kuuluv haldusjuht J. K. on ühtlasi ehitusettevõtte Selista osanik ja juhatuse liige*“ (I kd, tl 29). Nimetatud artikli juurde on lisatud tabelid Lõuna-Eesti Haigla AS töötajate e-mail aadressid ning nende hulgas on nimetatud ka haldusjuhti J. K. , samuti nähtub Selista Ehitus OÜ registriandmetest, et J. K. on juhatuse liige. Artikli allikana on märgitud Lõuna-Eesti Haigla kodulehekülj ja Äriregister. Kohus leiab, et seega ei sisalda antud artikkel ebaõiged faktiväiteid. Kostja väljendus, et sellega on loodud võimalus korruptsiooniks, on kostjapoolne väärtushinnang, kostja ei ole väitnud ja ka artiklist ei saa järeldada, et kostja selgesõnaliselt kinnitaks ki korruptsiooni olemasolu, väidetud on, et korruptsiooniks on võimalus.

19.1 21.mail 2011.a avaldatud juhtkirjas „Haiglas plats puhtaks!“ ja artiklis „Korruptsioon haiglas“ esitatud väited, et OÜ Selista Ehitus osanikud olevat püüdnud mõjutada riigihanke käiku Lõuna Eesti Haiglas, kuna üks äriühingu osanikest asus tööle haigla haldusjuhina. Kohus on tuvastanud, et faktiväide Selista Ehitus OÜ juhatuse liige on samal ajal ka Lõuna-Eesti Haigla haldusjuht, on kooskõlas haigla kodulehe andmete ja äriregistri andmetega. Asjaolu, et Selista Ehitus OÜ on püüdnud mõjutada riigihanke käiku haiglas, on kostja poolt antud hinnang, mida ei saa objektiivselt tõendada, seega ka taotleda selle väite ümberlukkamist.

20. Artiklis „Rünnak vabale ajakirjandusele“ seostab kostja AS Võru Teataja“ ruumides toimunud läbiotsimist ajakirjanike tegevusega väidetava korruptsiooni paljastamisel ning peab läbi viidud uurimistoimingut kättemaksuks varem ajakirjanduses avaldatu eest. Selleks ajaks (07.maiks 2011.a.) oli kostja korduvalt seostanud hagejat erinevate ebaseaduslike toimingutega ning väitnud, et tema tegevust ei uurita „tänu (OÜ Selista Ehitus juhatuse liikme I. K.) sidemetele kõrgemate politseiametnikega“. Kohus leiab, et kuna nimetatud artiklis on hagejat märgitud üksnes tema juhatuse liikme väidetavatele sidemetele politseis, ei ole kaasa toonud hageja õiguste rikkumist ega ebaõiged väiteid. Viidatud artikkel ei puuduta hagejat.

21. 14.mail 2011.a avaldatud artiklis „K. T.2 väimees sai arenduse kesklinnas ja rentnikuks Eesti Posti“ esitatud väiteid I. K. , tema poolt juhitava äriühingu ja erinevate ametnike korruptiivsete sidemete kohta. Kohus leiab, et nimetatud artiklis on kirjeldatud ja antud omapoolne hinnang Ü. T. ja I. K.1 kui Selista Ehitus OÜ tegevusele, kuid hagejat otseselt puuduvatavad väiteid ei ole esitatud (I kd, tl 27). Nimetatud artiklit ei ole seostatud Selista Ehitus OÜ tegevusega. Faktiväide, et Selista

Ehitus OÜ rentnikuks on Eesti Post, on samas ka üldteada asjaolu, seega on artiklites nimetatud hageja rentnike, mis ei riku hageja õigusi.

22. Kohus märgib sedagi, et kostja on tegutsev ajakirjanduses ja üldteada asjaoluna ongi ajakirjanduse ülesanne käsitleda oma artiklites avalikku huvi puudutavaid küsimusi. Kohus tõdeb üldteada asjaoluna, et teatud juhtudel ei ole võimalik ajakirjanikul tõendada otseste tõenditega kõiki asjaolusid, millele tema poolt avaldatu tugineb. EIÕK on 02.10.2012 lahendis asjas Yordanova ja Toshev vs Bulgaria leidnud, et kui ajakirjanik avaldab olulise informatsiooni ebapiisavate tõendite alusel, siis osutub sõnavabaduse kaitse aspektist määravaks tema heauskne tegutsemine. Kohus leiab, et kostja poolt avaldatud info on oluline ja esitatud andmete põhjal ei saa järeldada kostja pahatahtlikkust. Kostja on käesolevas menetluses esitanud väite (märkinud seda ka sõnaselgelt artiklis), et Selista Ehitus OÜ juhatuse liiget I. K. ei ole telefoni kõnedele vastanud, hageja on vastuseks sellele väitele märkinud omakorda, et kuna isik tegutseb ettevõtte juhtimisega, siis ei saagi ta olla kogu aeg kättesaadav. Ajakirjanduse ülesande täitmisel ei saa lähtuda ainult sellest, kas see osapool, kelle tegevuste vastu on avalik huvi ja kelle tegevust kajastatakse, vastab ajakirjanikule või mitte. Sellises olukorras ei saakski mittevastamise korral artiklit avaldada. Kostja ülesandeks on kajastada olemasolevat informatsiooni võimalikult kiiresti, sest info muutub kiiresti, samas tuleb uut infot pidevalt juurde. on tõsiasi info kiiresti. Kostjal on ka kohustus teadaolevaid fakte kontrollida, kuid kostja kohustuseks ei saa panna teha mistahes (ebamõistlikke pingutusi) hagejalt vastuse ja andmete saamiseks. EIÕK parktikas on rõhutatud, et ajakirjandusliku informatsiooni väärtus on ajas kiiresti muutuv, mistõttu ei ole ajakirjandusel iga kord võimalik teha artikli avaldamise eelselt pikaajaseid uuringuid. Kohus leiab, et kostja on artiklite avaldamiseks kogunud piisavalt informatsiooni, oma võimaluste piires asjaolusid kontrollinud, pöördunud enne avaldamist Selista Ehitus OÜ poole seisukoha saamiseks, pöördumisele ei ole vastatud ning seejärel artiklid avaldanud.

23. 07.01.2014 lahendis Ringier Axel S. S. , A.S. vs Slovakkia osundas EIÕK, et hinnata tuleb vastandlike õigusi ja kostja käitumise heausksust ning artikli avaldamise eesmärki. Kohus leiab, et antud juhul on kostja poolt avaldatud artiklites käsitletud kohaliku elu tasandil olulisi probleeme ja küsimusi. Arvestada tuleb ka asjaoluga, et hagejaga seotud isikud on avaliku elu tegelased, kellest Ü. T. avaliku võimu kandja ning I. K. piirkonnas tegutsev isik ehitusvaldkonnas, seega on nende tegevuse vastu huvi eriti kõrge. Samas vastukaaluks kostja huvile avaldada kiiresti ja mõjusalt avalikkust puudutavat teavet, tuleb kaaluda ka hageja huvi.

Nagu märgitud, on hageja tegutsev ehitusvaldkonnas, artiklites on kajastatud mitmeid hagejaga seotud riigihangete võtmisi, maade erastamist hagejale, ja ka asjaolu, kuidas avalikku teenust pakkuvad asutused on asunud hageja rendipinnale. Märkimist väärib ka asjaolu, et riigihankeid rahastatakse maksumaksja raha eest ja ka avalikke teenuseid pakutakse maksumaksja raha eest. Seega on avalikkust ilmselgetl vajalik informeerida, et avalikus saaks otsustada, kas hageja on usaldusväärne või mitte. Kohus märgib, et hageja tegevust käsitlevates artiklites on kritiseeritud hageja tegevust, sellega seotud kahtluse alla ka tema usaldusväärus avalikkuse ja võimalike tulevaste klientide silmis, samas ka nende avalikku teenust pakkuvate asutuste maine, kes hageja ruume rendivad. Lõppkokkuvõttes kaaludes hageja huvi püsida oma majandustegevuses usaldusväärseks ja kostja huvi (kohalikku) avalikkust teavitada isikute seostest ja toimunud avalikest riigihangetest ja isikute omavahelistest seotusest ja peresidemetest, leiab kohus, et kaalukam on avalik huvi informatsiooni saamiseks. Kohus leiab, et eeltoodut silmas pidades oli

kostja õigustatud avaldama ajakirjanduses andmeid, mida sai muuhulgas järelda kaudsetest asjaoludest ja seostest. Kohus jätab esitatud hagi rahuldamata.

Menetluskulud

24. TsMS § 173 lg 1 kohaselt märgib asja menetlenud kohus menetluskulude jaotuse menetlusosaliste vahel kohtuotsuses. TsMS 162 lg 1 järgi hagimenetluse kulud kannab pool, kelle kahjuks otsus tehti. Kohus jättis hagi rahuldamata, seega jäävad kostja menetluskulud hageja kanda ja hageja menetluskulud tema enda kanda.

TsMS § 174 lg 1 kohaselt võib menetlusosaline nõuda asja lahendanud esimese astme kohtult menetluskulude kindlaksmääramist lahendis sisalduva kulude jaotuse alusel 30 päeva jooksul alates kulude jaotuse kohta tehtud lahendi jõustumisest.

/allkirjastatud digitaalselt/

Heiki Kolk
kohtunik